

Styrende dokument	Prosess: Føre tilsyn	Retningslinje
Dokumenteier egarc, obrec		Utgave: 2
Sist endret: 07.06.2024	Prosesseier: Inge Erlend Næsset	Saksnr: 2024/122055

Etableringssøknader for torskeoppdrett - Vurdering av risiko for sykdom og smittespredning til og fra ville torskebestander

Formål

Akvakulturvirksomheter som ønsker å drive med torskeoppdrett må søke om tillatelse. Søknaden sendes til Fylkeskommunen som oversender søknaden til sektormyndighetene Mattilsynet, Kystverket, Statsforvalteren og Fiskeridirektoratet.

Mattilsynet vurderer anleggets og lokaliseringens egnethet ut fra hensyn til fiskehelse og fiskevelferd. Denne retningslinjen beskriver hvilke kriterier som skal legges til grunn i vurderingen av risiko for sykdom og smittespredning til og fra ville torskebestander. Formålet er å gi støtte til disse vurderingene og sikre en enhetlig behandling i henhold til gjeldende regelverk og kunnskapsgrunnlag på området.

Retningslinjen med tilhørende matriser (figur 1-5) utfyller [Etableringssøknader - saksbehandling i tilsynet kap. 6.2](#)

Virkeområde

Retningslinjen gjelder for Mattilsynets arbeid ved behandling av etableringssøknader, utvidelse og andre vesentlige endringer av torskelokaliteter.

Rettslig grunnlag

[Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv \(matloven\). § 23](#)

[Forordning \(EU\) 2016/429 \(«dyrehelseforordningen»\)](#) artikkel 183, jf. artikkel 181 og 176, jf. [forskrift 6. april 2022 nr. 631 om dyrehelse \(dyrehelseforskriften\) § 4](#)

[Forskrift 17. juni 2008 nr. 823 om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. § 7](#), jf. §§ 5 og 6.

[Forskrift 22. desember 2004 nr. 1799 om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 7](#)

[Forskrift 5. april 2022 nr. 624 som utfyller dyrehelseforskriften med bestemmelser om krav til biosikkerhet ved godkjenning av akvakulturanlegg og forflytninger av akvatiske dyr mv. \(akvabiosikkerhetsforskriften\) §§ 6 og 7, jf. forordning \(EU\) 2020/691](#) artikkel 5, 6 og 7, jf. vedlegg I, del 1.

[Lov 19. Juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldsloven\) §§ 8 – 12.](#)

Definisjoner

- **Godkjenning:** Enkeltvedtak som gir en virksomheter en rettighet i samsvar med forordning (EU) 2016/429 artikkel 181, gjennomført ved forskrift 6. april 2022 nr. 631 om dyrehelse. Godkjenningen gis som regel på ubestemt tid.
- **Gytefelt:** Område hvor fisk samles for å reprodusere.

Marint biologisk (MB) mangfold - Gytefelt for kysttorsk x

Beskrivelse:

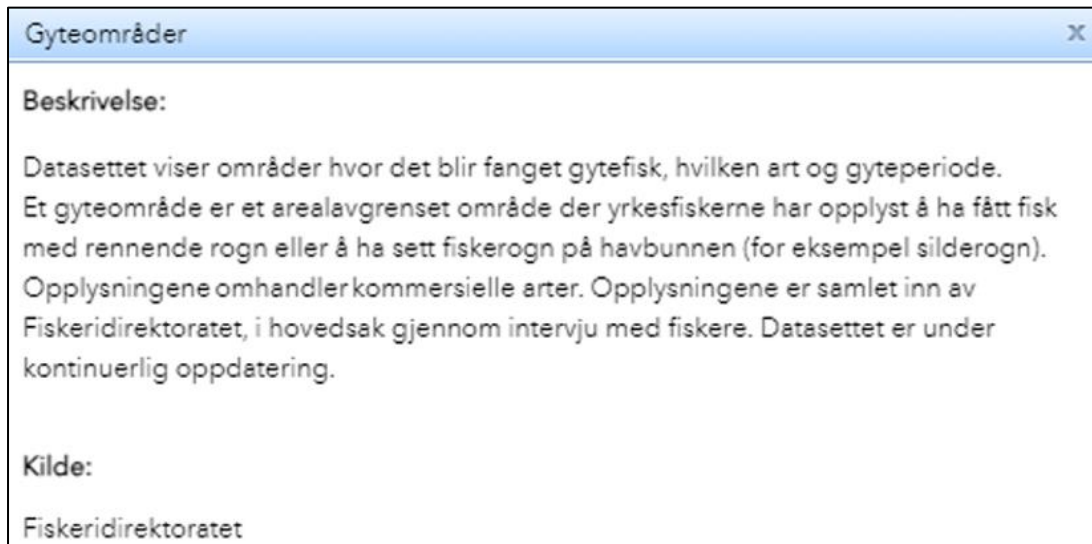
Kartlaget viser gytefelt for kysttorsk som er kartlagt av Havforskningsinstituttet gjennom "Nasjonalt program for kartlegging av marine naturtyper" (2007-2019) og "Kartlegging av gytefelt og oppvekstområder for kommersielt viktige arter i kystsonen" (2020-). Kartleggingen har benyttet data fra både feltinnsamling av egg, Fiskeridirektoratets intervjuundersøkelser og modellering av oseanografi for å vurdere hvilke områder som kan være de viktigste gytefeltene for stasjonære bestander av kysttorsk. Kartleggingen dekker ikke ytre kyststrøk, Lofoten og Vesterålen. Havforskningsinstituttet foretar fortløpende nye undersøkelser og kartlaget vil bli oppdatert etter hvert som Fiskeridirektoratet mottar nye data. Ved verdisseting benyttes et system med inndeling i tre klasser (bmverdi), benevnt A, B, og C:

- A - nasjonalt viktig gytefelt
- B - regionalt viktig gytefelt
- C - lokalt viktig gytefelt

Kilde:

Havforskningsinstituttet/Fiskeridirektoratet

- **Gyteområde:** Et gyteområde er et arealavgrenset område der yrkesfiskerne har opplyst å ha fått fisk med rennende rogn eller å ha sett fiskerogn på havbunnen.

- **Branngate:** Naturgitte eller etablerte oppdrettsfrie områder som reduserer risiko for overføring av smitte mellom geografiske adskilte oppdrettsområder.
- **Låsettingsplass:** Arealavgrenset område nær strandlinjen hvor fisk oppbevares i not/ notinnhengning til den er klar for levering. En låsettingsplass er definert som en plass nær strandlinjen hvor topografiske og hydrografiske forhold er slik at et notsteng kan låsettes der, dvs. fisken kan oppbevares i noten/ innhengningen til den er klar for omsetning.
- **Oppvekstområde:** Områder og habitater som er viktige for at fisk skal overleve i perioden før de rekrutterer til den fiskbare bestanden.
- **Slaktemerd:** Installasjon i sjø som brukes til kortvarig oppbevaring av slakteklar fisk ved slakteri. For laksefisk kan det søkes om tillatelse til slaktemerd (laksetildelingsforskriften §§ 6-1 og 6-9), men en tilsvarende ordning er ikke etablert for marin fisk (Tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret (andre arter-forskriften)). Etablering av slaktemerd for torsk forutsetter søknad om ordinær torsk tillatelse da det ikke finnes en særskilt hjemmel for bruk av slaktemerd for torsk.

Innledning

Innvilgelse av etableringssøknad forutsetter at anlegget oppfyller alle relevante regelverkskrav for godkjenning, og at det er innført et system som gjør at den driftsansvarlige kan godtgjøre dette, jf. dyrehelseforskriften som gjennomfører forordning (EU) 2016/429 artikkel 181.

Før godkjenning kan gis, skal Mattilsynet ha vurdert at anlegget oppfyller aktuelle krav til karantene, isolasjon og andre biosikkerhetstiltak. Anlegget skal ha lokaler og utstyr som begrenser risikoen for innføring og spredning av sykdommer til et akseptabelt nivå, og ha tilstrekkelig kapasitet.

En viktig del av vurderingen er hvorvidt etableringen «ikke utgjør en uakseptabel risiko med hensyn til spredning av sykdommer, idet det tas hensyn til de

risikoreduserende tiltakene som er innført», jf. artikkel 181 nr. 1, bokstav c, og [forskrift om etablering og utvidelse av akvakulturanlegg, zoobutikker m.m. §7](#) .

Som regelverkskravene gir uttrykk for, vil etableringssøknader typisk være avveiningssaker der det i stor grad må utøves skjønn. Det skal foretas en konkret helhetlig vurdering av den enkelte lokalitet opp mot de forholdene som skal vektlegges etter regelverket.

Denne retningslinjen med tilhørende matrise skal gi støtte til den konkrete vurderingen av smittefaren for det omsøkte torskeanlegget og dets omkringliggende miljø. Grunnlaget for vurderingene skal skje med utgangspunkt i gjeldende regelverk. Retningslinjen og matrisen er verktøy for en enhetlig, saklig og forsvarlig skjønnsutøvelse i vurderingen av hvorvidt etableringen medfører en uakseptabel risiko for spredning av smitte, herunder smitte inn til lokaliteten og til dens omkringliggende miljø. Det er viktig at vedtakene fattes og begrunnes i samsvar med krav i forskriften, ikke med begrunnelse i matrisen. Med dette menes at en ikke utelukkende skal referere til et felt i matrisen ved behandling av søknaden, men begrunne dette faglig med henvisning til gjeldende regelverk.

Føre-var-prinsippet

Føre-var-prinsippet er ett av flere prinsipper som etter [§7 i naturmangfoldloven](#) skal «*legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet*». Lovfestingen av føre-var-prinsippet i naturmangfoldloven innebærer at prinsippet skal trekkes inn i alle saker som har betydning for naturmangfoldet, så lenge man ikke har tilstrekkelig kunnskap om mulige skader på naturen. Dette er en særskilt begrunnelsesregel, som supplerer forvaltningslovens krav til begrunnelse.

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er retningsgivende og det skal synliggjøres i vedtaket hvordan prinsippene er vurdert konkret i hver sak. Det skal gjøres en vurdering av den samlede belastningen som naturmangfoldet blir, eller vil bli, utsatt for. Vet man lite om virkningene av tiltaket, skal føre-var-prinsippet tillegges stor vekt.

Biosikkerhetsplan med biosikkerhetstiltak

Mattilsynet kan bare godkjenne akvakulturanlegget dersom driftsansvarlige har utarbeidet og dokumentert en biosikkerhetsplan som oppfyller krav i forordning (EU) 2020/691 artikkel 5. Biosikkerhetsplanen utgjør en viktig del av grunnlaget for å få og opprettholde en godkjenning. Planen må oppdateres ved endringer i risikobildet for det enkelte akvakulturanlegg.

En god biosikkerhetsplan skal inneholde en faglig begrunnet beskrivelse av hvordan unngå smitte inn i anlegget, hvordan unngå at smittsom sykdom utvikler seg og hvordan unngå å spre smittsom sykdom. Planen skal ta hensyn til særtrekkene ved anlegget og fastslå hvilke tiltak som vil redusere de biosikkerhetsrisikoene som er identifisert. Når det gjelder oppdrett av torsk, bør planen ha vurdert plasseringen av lokaliteten opp mot gytedefelt, gyteområder og oppvekst-/ beiteområder for torsk. Vurdering av sykdomspåvirkning gjennom egg og/ eller patogener til og fra ville bestander rundt anlegget bør inngå i biosikkerhetsplanen.

Mattilsynet må vurdere om det er fremlagt en biosikkerhetsplan og biosikkerhetstiltak som er spesifikt tilpasset plasseringen av anlegget, om den er tilstrekkelig til å

redusere smitterisiko til et akseptabelt nivå og kunne forebygge påvirkning av smittsomme sykdommer inn i anlegget eller ut i miljøet.

Oppbygging av matrisene

Matrisene er basert på tidligere rutiner for *risikovurdering av torskeoppdrett og nærhet til villtorsk – etableringssøknader* og hovedprinsipper er dermed videreført. Matrisen er utvidet ved å inkludere gyteområder ([forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 7 første ledd, bokstav a.](#)) samt verdifulle oppvekstområder i indre fjordstrøk i nærhet av gytefelt med høy grad av retensjon (Bjørn PA et al. 2021. Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk). I tillegg er gytefeltkategoriene blitt nyansert med ulike krav.

Matrisen er delt opp i fire grupper: Gytefelt, gyteområder, oppvekst-/ beiteområder og branngater (figur 1-4), og hver av disse gruppene vurderes ift. landbasert og sjøbasert torskoppdrett.. For landbasert oppdrett skilles det mellom anlegg som direkte grenser mot disse fire gruppene og anlegg med inntak og utslippspunkt nærmere enn 5 km. For sjøbasert torskoppdrett skilles det mellom stamfisk/ matfisk i sjøen og slaktemerd.

I tillegg er det inkludert avstandskrav mellom torskeanlegg i sjøen som inkluderer åpen slaktemerd ift. andre torskeanlegg i sjøen, sjøanlegg for laks og andre arter, landanlegg for laks og andre arter, samt låssettingsplasser (figur 5). Plassering av åpen slaktemerd er ikke en relevant problemstilling ift. låssettingsplasser.

Faglig begrunnelse

Landanlegg

Desinfeksjon av inntaksvann

Inntaksvannbehandling for sjøvann er pålagt for settefiskanlegg av laks, men det er per i dag ingen regelverkskrav for behandling og desinfeksjon av inntaksvann for marine arter.

Ved etablering av landbaserte anlegg for torsk (settefisk-, matfisk og stamfiskanlegg) er desinfeksjon av inntaksvannet et sentralt smitteforebyggende tiltak.

Akvabiosikkerhetsforskriften gjennomfører forordning (EU) 2020/691 art. 5 som oppstiller krav til biosikkerhetsplan. Behandling av inntaksvann er sentralt for å redusere risiko for inntak av smitte, se pkt. 4.3 i [veileder for biosikkerhetsplan for akvakulturanlegg](#).

Anleggets biosikkerhetsplan skal beskrive tiltak for å redusere risiko for inntak av smitte. Desinfeksjon av inntaksvannet er en forutsetning for å sikre dette. Ved behandling av etableringssøknader er det et avgjørende moment at anlegget har en smittebarriere mot sjø.

Desinfeksjon av avløpsvann

Det fremgår av [forskrift om tillatelse til akvakultur av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret § 7 bokstav a](#) at lokalitet for torsk ikke skal etableres i gyteområder eller

gytefelt for vill torsk. Bakgrunnen for bestemmelsen er at torskeoppdrett kan påvirke villtorsk negativt. Ved endring av bestemmelsen (ikrafttredelse 7. februar 2024) ble det presisert at etableringsforbudet gjelder i både gyteområder og gytefelt, slik disse til enhver tid vises i Fiskeridirektoratets kartverktøy.

Direkte tilgrensende landanlegg eller landanlegg med avløp i gytefelt og gyteområder har ikke vært påtenkt ved utforming av bestemmelsen, men de samme hensynene knyttet til risiko for smittespredning og sykdomsutbrudd gjør seg gjeldende for denne type anlegg. I slike tilfeller må det gjøres konkrete vurderinger av om det er miljømessig forsvarlig å etablere den aktuelle lokaliteten på land. Dersom punktet for inntak og utslipp ligger i et gytefelt eller gyteområde, skal vannbehandling være avgjørende i vurderingen.

Landanlegg ikke direkte tilgrensende, men med avløp som kan påvirke gytefelt, gyteområde og oppvekst-/ beiteområder representerer en smitterisiko for villtorsk. Vurdering av avløpsvannbehandling inngår også i slike tilfeller.

Behandling av avløpsvann er avgjørende for å redusere risiko for spredning av smitte, se også pkt. 4.3 i [veileder for biosikkerhetsplan for akvakulturanlegg](#). Det er derfor juridisk grunnlag for å stille vilkår for behandling av avløpsvann for de spesielt verdifulle gytefelt (kat. A, kat B, samt kat C med høy grad av retensjon) samt gyteområder. Vurderingen her er at risikoen for smittepåvirkningen vil være uakseptabel ved ubehandlet avløpsvann.

Sjøanlegg

Plassering av sjøanlegg i gytefelt eller gyteområder er ikke tillatt. For sjøbasert anlegg/ slaktemerd er det i tillegg satt inn en anbefalt minsteavstand på 1 km for å ta høyde for varierende vind og strømforhold som kan påvirke nærliggende gytefelt eller gyteområder. I tillegg velger vi å modellere smittepåvirkning for verdifulle gytefelt og oppvekst- og beiteområder, se vedlegg 1. *Smittemodellering* for nærmere beskrivelse.

Etableringsforbudet i gytefelt og gyteområde gjelder for alle typer anlegg i sjø, både lukkede og åpne. Dersom en aktør likevel ønsker å etablere et lukkede anlegg på den aktuelle lokaliteten, vil de måtte søke om dispensasjon fra Fiskeridirektoratet.

Anbefalte minsteavstander

Avstand skal særlig vektlegges i vurderingen av smitterisikoen, jf. [akvabiosikkerhetsforskriften § 6](#). Bestemmelsen fastsetter at det i vurderingen av om anlegget utgjør en uakseptabel risiko for spredning av sykdom, skal det «*særlig legges vekt på kunnskap om strømforhold og avstand til vassdrag, annen akvakulturrelatert virksomhet og andre former for grupperinger av akvakulturanlegg som har betydning for smitterisikoen*».

For torskeanlegg i sjø (inkludert åpen slaktemerd) angis det en større avstand enn 5 km til andre torskeanlegg i sjø. Dersom det er en avstand på < 5km forutsettes det at det inngår i en felles brakkleggingsgruppe.

For torskeanlegg i sjø (inkludert åpen slaktemerd) angis det en større avstand enn 2,5 km til sjøanlegg for laks og andre arter. Det anbefales imidlertid en

minimumsavstand på 5 km mellom ulike arter for å sikre at samtidig brakklegging omfatter alle anlegg innenfor et område.

For torskianlegg i sjø angis det en større avstand enn 5 km til landanlegg for laks eller andre arter. Etablering nærmere enn 5 km forutsetter behandling av både inntak- og avløpsvann. Behandling av avløp gjelder ikke for landanlegg for laks eller andre arter når anlegget ligger innen 5 km fra en slaktemerd.

For torskianlegg i sjø (inkludert åpen slaktemerd) angis det en større avstand enn 1,5 km til låssettingsplasser. Basert på en individuell risikovurdering kan det tillates en kortere avstand enn 1,5 km.

Risikoreducerende tiltak

Matrisene omtaler ikke andre risikoreducerende tiltak. Ved behandling av etableringssøknader for torsk bør det være en forutsetning at risikoreducerende tiltak er innført. Herunder inngår overvåking av kjønnsmodning (GSI målinger) og lysstyring for å kontrollere og dermed unngå kjønnsmodning.

Figurer

Figur 1. Matrise for vurdering av gytefelt

GYTEFELT						
	Kategori (verdi)	A (6)	B (5)	C (4-2)		
	Type	Nasjonalt gytefelt	Regionalt gytefelt	Lokalt gytefelt	Lokalt gytefelt	Lokalt gytefelt
	Retensjonsgrad	Med høy grad av retensjon	Med høy til middels grad av retensjon	Med høy grad av retensjon	Med middels grad av retensjon	Med lav grad av retensjon
LANDBASERT	Settefiskanlegg, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt i et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate	Behandling og desinfeksjon av inntaks- og avløpsvann.	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann + avløpsvann	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann + avløpsvann	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann
	Settefisk, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt ≤ 5 km til et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate.	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann, + avløpsvann dersom smittemodelleringen viser stor påvirkning	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann, + avløpsvann dersom smittemodelleringen viser stor påvirkning	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann
SJØBASERT	Stamfisk og matfisk i sjø	Min 1 km og < 1% smittepåvirkning	Min 1 km og < 1% smittepåvirkning	Min 1 km og < 1% smittepåvirkning	Min. 1 km	Min. 1 km
	Slaktemerd (ved slakteri)	Min 1 km og < 1% smittepåvirkning, eller lukket merd	Min 1 km og < 1% smittepåvirkning, eller lukket merd	Min 1 km og < 1% smittepåvirkning, eller lukket merd	Min. 1 km eller lukket merd	Min. 1 km eller lukket merd

Figur 2. Matrise for vurdering av gyteområder

GYTEOMRÅDE		
Notat: Dersom et anlegg ligger i både et gyteområde og i et gytefelt, vil vilkår for gytefelt være gjeldende		
LANDBASERT	Settefiskanlegg, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt i et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann + avløpsvann
	Settefisk, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt ≤ 5 km til et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate.	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann
SJØBASERT	Stamfisk og matfisk i sjø	Min 1 km
	Slaktemerd (ved slakteri)	Min. 1 km eller lukket merd

Figur 3. Matrise for vurdering av oppvekst- og beiteområder

OPPVEKST-/ BEITEOMRÅDER		
Notat: I indre fjordstrøk i nærhet av gytefelt med høy grad av retensjon.		
LANDBASERT	Settefisk-, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt i et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate	Behandling og desinfeksjon av inntaks- og avløpsvann
	Settefisk, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt ≤ 5 km til et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate.	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann
SJØBASERT	Stamfisk og matfisk i sjø	Min 1 km og $< 1\%$ smittepåvirkning
	Slaktemerd (ved slakteri)	Min 1 km og $< 1\%$ smittepåvirkning, eller lukket merd

Figur 4. Matrise for vurdering av branngater

BRANNGATER		
LANDBASERT	Settefisk-, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt i et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann
	Settefisk, matfisk og stamfisk på land med inntaks- og utslippspunkt ≤ 5 km til et gytefelt, gyteområde, oppvekstområde eller branngate.	Behandling og desinfeksjon av inntaksvann
SJØBASERT	Stamfisk og matfisk i sjø	Avslag
	Slaktemerd (ved slakteri)	Avslag

Figur 5. Anbefalte minste avstander

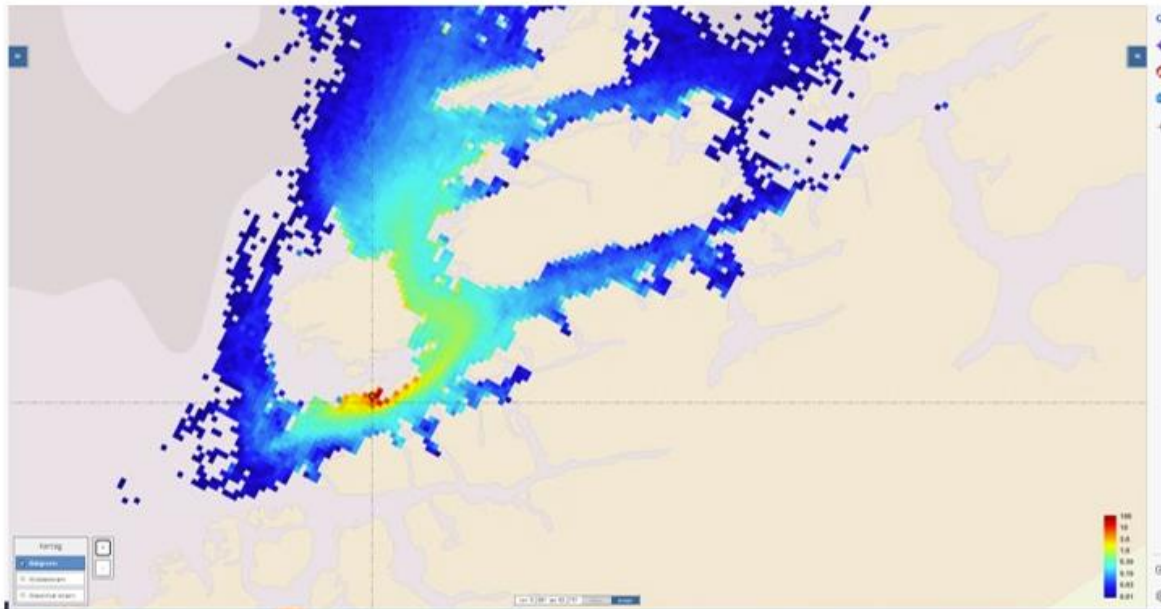
ANBEFALTE MINSTE AVSTANDER				
	Sjøanlegg torsk	Sjøanlegg laks/ andre arter	Landanlegg laks/ andre arter	Låssettingsplass
Torskeanlegg i sjø inkl. åpen slaktemerd (åpen slaktemerd er ikke relevant ift. låssettingsplasser)	> 5 km, men dersom < 5 km forutsetter det at det inngår i en felles brakkeleggingsgruppe.	> 2,5 km. Minste avstand anbefales med min 5 km	> 5 km eller behandling inntak + avløp*	> 1.5 km, (< 1.5 km krever individuell risikovurdering = krever nærmere avklaring med Fdir om hvilke arter som låssettes, hyppighet, osv.). MT må sikre oppdatert kunnskap fra Fdir (Fdir gir en uttalelse for selve behandling av etbleringsøknaden)
			*Behandling av avløp gjelder ikke åpen slaktemerd	

Vedlegg

Vedlegg 1. Smittemodellering

[Strømkatalogen](#)

Strømkatalogen simulerer spredning av partikler eller patogener og gir statistisk informasjon om strøm og spredning med strømmen.

1. Bruk <https://stromkatalogen.hi.no/>
2. Marker lokaliteten med pil eller koordinater.
3. Velg tidsperiode (start-slutt)
4. Bestill strømmodell fra relevante dybde
5. Resultatene kommer i løpet av 30. min.
6. Vurder påvirkning ut fra farge/ % sannsynlig partikkel (agens)spredning i kartet (< 1% smittepåvirkning).

Referanser

[Oppvekstområder | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

[Gytefelt | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

[Gytefelt torsk MB | Kart i Fiskeridirektoratet \(arcgis.com\)](#)

[Layer: Gyteområder torsk \(ID: 8\) \(fiskeridir.no\)](#)

[Låsettingsplasser - Geonorge Register](#)

[Etableringssøknader - saksbehandling i tilsynet kap. 6.2](#)

<https://portal.fiskeridir.no/>

Grefsrud et al. 2022. Risikorapport norsk fiskeoppdrett

Bjørn PA et al.. 2021. Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk

[Asplin, Sandvik og Albretsen, Kystmodellen NorKyst-800, Havforskningsnytt nr.8-2011](#)

[Albretsen m.fl., NorKyst-800 Report No. 1, User Manual and technical descriptions, Fisken og Havet nr.2/2011](#)

[Kunnskapsgrunnlag for mulig påvirkning fra oppdrettstorsk og levendelagret torsk på villtorsk | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

[Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2022 - risikovurdering | Havforskningsinstituttet \(hi.no\)](#)

Referanser til overordnet styrende dokument

[Etableringssøknader - saksbehandling i tilsynet kap. 6.2](#)

Endringer

Utgave	Dato	Utarbeidet/endret av	Endring
1	03.06.2024	EGarcia, HFurebotn, OBreck, BBjørshol	Første utgave
2	07.06.2024	EGarcia, HFurebotn, OBreck, BBjørshol	Endring i figur 5. Ingen krav om avløpsvannbehandling for landanlegg for laks/ andre arter innen 5 km fra en slaktemerd.
	dato		